

Akkor most mi is van a 98 százalékos különadóval? (2014.02.25)

Tavaly év végén a parlament azzal az indokkal módosította 75 százalékra a 98 százalékos különadót, hogy ne marasztalja el többet a Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság Magyarországot a még folyamatban lévő ügyekben. Az indoklás már akkor sántított, mert csak 2014. január 1-től csökkent a különadó mértéke, így az a folyamatban lévő ügyekre nem hatott ki. De nem hat ki a Strasbourgi Emberi Jogi Bíróság előtt folyamatban lévő ügyekre a most megszületett Alkotmánybírósági döntés sem. Az AB mostani döntésével láthatóan minimalizálni akarta a 98 százalékos különadó részleges korlátozása miatti veszteséget. Az Alkotmánybíróság nem semmisítette meg a 98 százalékos különadót előíró rendelkezést, mindössze eltiltotta annak alkalmazásától a folyamatban lévő ügyekben bíróságokat. Így látszólag csak néhány tucat bíróság előtt folyamatban lévő ügyre hat ki. Az elegáns megoldás az lett volna, ha a parlament 2010. január 1.-i visszamenőleges hatállyal mérsékelte volna a 98 százalékos különadót 75 százalékra. Az adózók javára ugyanis nem tiltott a visszamenőleges jogalkotás.

Kikre hat ki valójában az Alkotmánybíróság döntése? Van egy jó és egy rossz hír!

A jó hír: Akik korábban beletörődtek a 98 százalékos különadóba, azok most önellenőrzés keretében módosíthatják a különadó bevallásukat nulla forint adóalapra. 2010-re csak a különadó bevallásra kell önellenőrzést benyújtani, 2011 és 2012-re a különadó bevallással egyidejűleg a személyi jövedelemadó bevallásukra is önellenőrzést kell benyújtani és a különadó alapot be kell állítaniuk a személyi jövedelemadó bevallásukba. A 2013-as évről még csak most kell bevallást benyújtani. Ebben a kifizető által megállapított különadó alapot személyi jövedelemadó alapként kell bevallani, nulla forint különadó alappal.

A rossz hír: az adóhatóságra nem ró kötelezettséget az Alkotmánybíróság döntése, mert az AB csak a bíróságokat tiltotta el a jogszabály alkalmazásától. Tehát aki vissza akarja kapni a pénzét, annak egy hosszadalmas eljárásra kell felkészülnie. A NAV az önellenőrzés miatt adóellenőrzés alá fogja vonni a magánszemélyt. Jegyzőkönyvben állapítja majd meg a jogsértő önellenőrzést. Ezt követi a határozat, fellebbezés, másodfokú jogerős határozat. Ezt lehet a bíróságon megtámadni. A bíróság döntését az Alkotmánybíróság előre borítékolta: eltiltotta a bíróságokat a 98 százalékos különadó alkalmazásától.

Kikre nem hat az Alkotmánybíróság döntése?

Pont azok futhatnak reménytelenül a pénzük után, akik éltek Magyarország Alaptörvényében alapjogként meghatározott jogorvoslati jogukkal. Akiknek az

ügyében már jogerős adóhatósági vagy bírósági döntés született, ők már semmit sem tehetnek. Ha korábban nem fordultak bírósághoz, akkor felügyeleti intézkedés keretében kérhetnék a korábbi jogerős adóhatósági határozat hatályon kívül helyezését, de ezt a felügyeleti NAV szerv el fogja utasítani, mert rájuk az AB döntés nem ró kötelezettséget.

Hogyan függ össze a 98 százalékos különadó a Vaterázással?

Az ingó értékesítésekkel kapcsolatosan nemrég hozott jogegységi döntést a Kúria. Adóügyekben a magyar bíróságok döntésképtelenek, pontosabban az adóhatósággal „édes-kettesben” összeborulva ítéleznek. Jó példa erre a Kúria gyalázatos indoklású 3/2013. KMJE jogegységi határozata: ***három konjuktív feltétel együttesen akkor is teljesül, ha abból kettő nem teljesül.*** Az áfa résszel kapcsolatos indoklása pedig az EU áfa irányelv 214. cikk (1) bekezdésébe ütközik. Egyelőre csak akkor működik adóügyben a jogorvoslat, ha nemzetközi bírósághoz fordul valaki. A magyar bíróságoktól semmilyen NAV akaratával ellentétes érdemi döntés nem várható. A 3/2013. KMJE jogegységi határozat Uniós jogba ütközése tárgyában több ügyben kértük a bíróságot, hogy előzetes döntéshozatali eljárás keretében foglaljon állást a következő kérdésekben:

1. **Összeegyeztethető-e a 112/2006 EK. rendelet a 214. cikk (1) bekezdésben foglalt bejelentési kötelezettséggel az a magyar nemzeti gyakorlat, amelyik - az alanyi áfa mentes határon belül - áfa köteles tevékenységet folytatni nem kívánó magánszemélytől megköveteli a szabályszerű bejelentkezés keretében az egyedi adószámmal való nyilvántartást?**
2. **Egy utólagos ellenőrzéskor az adóhatóság átveheti-e a magánszemély döntési jogosultságát és a méltányos eljárás elvének mellőzésével kizárhatja-e az alanyi adómentesség választási lehetőségét?**
3. **Adóalannyá válhat-e a magánszemély úgy, hogy csak áfa fizetési kötelezettség terheli, de nem illeti meg az adólevonási jog. A bejelentkezés elmulasztásának értelemszerű következménye-e, hogy az adólevonási jog nem fogja megilletni?**

Megint csak nemzetközi bíróságtól várható az érdemi jogorvoslat. Addig telik az idő és a NAV kénye kedve szerint szegi meg a magyar és az Uniós jogot a magyar bíróságokkal teljes egyetértésben. De akkor minek fizetjük a magyar adóügyekben ítélező bírókat közpénzből?

Angyal József okleveles adószakértő, www.angyalado.hu